

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΠΑΡΟΝΤΙ ΤΟΜΩ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΜΕΝΩΝ ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΩΝ

Κωνσταντίνου Γ. Μπόνη, 'Ομοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, *Ὁ νέος Ἀρχιεπίσκοπος Σεραφεῖμ ὁ ἀπὸ Ἰωαννίνων*, σσ. 7-14.

Σύντομον σημείωμα περὶ τῆς προσωπικότητος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. κ. Σεραφεῖμ, μετὰ ἐπισημάνσεως τῶν κυρίων σημείων τοῦ ἔνθρονιστηρίου αὐτοῦ λόγου.

Ἡ ἐκλογή καὶ ἡ ἐνθρόνισις τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. κ. Σεραφεῖμ, σσ. 14-18.

Σύντομον χρονικὸν περιλαμβάνον τὰ τῆς ἐκλογῆς, τῆς προκρίσεως καὶ τελετῆς τοῦ μηνύματος, τῆς ἀναγγελίας τῆς ἐκλογῆς, τῆς διαβεβαιώσεως καὶ τὰ τῆς τελετῆς τῆς ἐνθρονίσεως τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. κ. Σεραφεῖμ τοῦ ἀπὸ Ἰωαννίνων.

Κωνσταντίνου Γ. Μπόνη, 'Ομοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, *Ἀμφιλοχίου Ἰονίου (Ca 341/5-395/400) «Περὶ ψευδοῦς ἀσκήσεως»*, σσ. 19-29, 205-220, 417-432, 593-607.

Μελέτη διὰ τῆς ὁποίας ἐπανεκδίδεται τὸ ἔργον τοῦ Ἀμφιλοχίου Ἰονίου «Περὶ ψευδοῦς ἀσκήσεως». Προτάσσονται διεξοδικὰ εἰσαγωγικά, εἰς τὰ ὅποια περιλαμβάνονται I. Σύντομα βιογραφικὰ καὶ II. Ἐξετάζεται ὁ Ἀμφιλόχιος ὡς συγγραφεύς. Ἀκολουθεῖ τὸ Μέρος Πρῶτον: Ἀναλυτικὴ ἔκθεσις τοῦ περιεχομένου τοῦ ἔργου. Ἡ δημοσίευσις τῆς μελέτης συνεχίζεται.

Ἰωάννου Καρμίρη, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου—Ἀκαδημαϊκοῦ, *Ἐκκλησιολογικαὶ εἰσηγήσεις πρὸς τὴν μικτὴν Θεολογικὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τοῦ διαλόγου μετὰ τῶν Ὁρθοδόξων καὶ Παλαιοκαθολικῶν*, σσ. 30-54, 221-248, 433-454.

I. Ἡ οὐσία καὶ τὰ γνωρίσματα τῆς Ἐκκλησίας. 1. Οὐσία τῆς Ἐκκλησίας, 2. Γνωρίσματα τῆς Ἐκκλησίας (α'. Ἐνότης, β'. Ἀγιότης, γ'. Καθολικότης, δ'. Ἀποστολικότης), II. Ἡ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας, III. Τὸ ἀλάθητον τῆς Ἐκκλησίας, IV. Αἱ ἑπτὰ Οἰκουμενικαὶ καὶ Σύνοδοι καὶ αἱ ὑπὸ τούτων κυρωθεῖσαι Τοπικαὶ Σύνοδοι (1. Ἀποστολικὴ ἀρχὴ τῶν Συνόδων, 2. Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι, 3. Τοπικαὶ Σύνοδοι, 4. Αἱ ἀποφάσεις τῶν Συνόδων), V. Ἐπιδράσεις τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Θεολογίας μετὰ τὴν ἐν Τριδέντῳ Σύνοδον ἐπὶ τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας.

Σάββα Ἀγουρίδου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, *Ἐνῶχ (Εἰσαγωγικά—Κείμενον καὶ ἀπόδοσις)*, σσ. 55-79, 249-274, 455-477.

Συνέχεια καὶ τέλος τῆς μελέτης τῆς ὁποίας τὸ α' μέρος ἐδημοσιεύθη ἐν Θεολογία, ΜΔ (1973), 513-560. Συνεχίζεται ἡ δημοσίευσις τοῦ κειμένου: Τμῆμα II. Κεφ. 37-71. Α'

Παραβολαί, Τμήμα III. Κεφ. 72-82. Τὸ βιβλίον περὶ τῶν οὐρανίων φωστῆρων, Τμήμα IV. Κεφ. 83-90. Δύο ἐνύπνια περὶ τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου, Τμήμα V. Κεφ. 91-105. Τὸ βιβλίον τῶν Παραίνεσεων, Τὸ τέλος τοῦ βίου Βιβλίου. Κεφ. 106-108. Βιβλιογραφία.

Ἀνδρέου Θεοδώρου, Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, *Ἡ περὶ ἐκπορεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος διδασκαλία Κυρίλλου τοῦ Ἀλεξανδρείας καὶ Ἐπιφανίου Κύπρου*, σσ. 80-101, 275-308, 478-510.

Συνέχεια καὶ τέλος τῆς μελέτης τῆς ὁποίας τὸ α' μέρος ἐδημοσιεύθη ἐν Θεολογία, ΜΔ (1973), 561-582. Ὁλοκληροῦται ἡ παρουσίασις τῆς περὶ ἐκπορεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος διδασκαλίας τοῦ Ἱεροῦ Κυρίλλου, διὰ τῆς μελέτης τῶν σχετικῶν χωρίων ἐκ τῶν ἔργων τοῦ πατρὸς. Ἀκολουθεῖ δὲ ἡ διὰ τῆς αὐτῆς μεθόδου ἐμφάνισις τῆς σχετικῆς πρὸς τὴν ἐκπόρευσιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος διδασκαλίας τοῦ Ἐπιφανίου Κύπρου.

Στυλιανοῦ Γ. Παπαδοπούλου, Ἐκτ. Καθηγητοῦ τῆς Πατρολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν, *Ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας σταθμὸς μέγας ἐν τῇ θεολογίᾳ τῆς Ἐκκλησίας*, σσ. 102-128.

1. Εἰσαγωγή, 2. Βιογραφικά τινα, 3. Ἡ κρίσις τῆς ἐποχῆς, 4. Τὰ θεμέλια τῆς Ἀθανασιανῆς θεολογίας, 5. Ἡ ἀσφάλεις τῆς σωτηρίας, 6. Ἡ φιλοσοφία καὶ ἡ πηγὴ τῆς θεολογίας, 7. Ὑπέρβασις τοῦ φράγματος τοῦ ἀλληγορισμοῦ, 8. Διάκρισις πίστεως καὶ ὀρολογίας, 9. Ἡ Οἰκουμένη Σύνοδος καὶ ὁ Ἐπίσκοπος ἔναντι τοῦ ἄρχοντος, 10. Σταθμὸς καὶ ἀφετηρία. Βιβλιογραφία.

Βασιλείου Γ. Τσάκωνα, Ὑφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, *Αἱ Ῥῥαὶ Σολομῶντος (Εἰσαγωγή-Κείμενον-Ἑρμηνεία)*, σσ. 129-149, 309-346, 511-558, 608-646.

Συνέχεια καὶ τέλος τῆς μελέτης τῆς ὁποίας τὸ α' μέρος ἐδημοσιεύθη ἐν Θεολογία, ΜΔ (1973), 389-416, 583-605. Δίδεται ἡ μετάφρασις τῶν ὑπ' ἀριθμοὺς 8-42 ῥῥῶν καὶ ἐκτίθεται ἡ ἔρμηνεία αὐτῶν, ἡ ὁποία ἀποβλέπει «εἰς τὴν ἀνάλυσιν τοῦ περιεχομένου αὐτῶν, τὴν ἐκθεσιν τῆς διδασκαλίας των καὶ τὸν καθορισμὸν τοῦ πλαισίου τῆς διδασκαλίας, ἐντὸς τοῦ ὁποίου... ὁ συγγραφεὺς... κινεῖται». Προστίθενται παρατηρήσεις, αἱ κυριώτεραι συντημήσεις καὶ βιβλιογραφία.

Γερασ. Ζαφείρη, *Τὸ κείμενον τῆς ἐπὶ τοῦ Ὄρους ὀμιλίας (Ματθ. ε', 1-ξ', 29) ἐν ταῖς συγγραφαῖς τοῦ Κλήμεντος τοῦ Ἀλεξανδρέως*, σσ. 150-171, 576-587, 770-785.

Συνέχεια τῆς μελέτης τῆς ὁποίας τὰ πρῶτα μέρη ἐδημοσιεύθησαν ἐν «Θεολογία», Μ(1970) 425-440, 557-566, ΜΑ(1971) 686-705, ΜΒ(1972) 341-349, 792-806, ΜΓ(1973) 702-718. Συνέχεια τῆς ἀναπτύξεως τοῦ θέματος. Ἡ δημοσίευσις τῆς μελέτης συνεχίζεται.

Δρ. Ἀθανασίου Παπᾶ, Ἐπισκόπου Ἐλενουπόλεως, *Βιβλιογραφία λειτουργικῶν ἀμφίων τοῦ Βυζαντινοῦ τύπου*, σσ. 172-193.

Συντημήσεις. I. Πηγαί (α' Ἑλληνικά, β' Ξένοι), II. Πραγματεῖαι (1. Περὶ τῶν λειτουργικῶν ἀμφίων γενικῶς, 2. Περὶ τῶν ἐκδόσεων τῶν λειτουργικῶν ἀμφίων ειδικῶς-τερον).

Κωνσταντίνου Γ. Μπόνη, 'Ομοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, 'Ο πατὴρ Vitalien Laurenti, σσ. 194-196.

Νεκρολογία τοῦ ἐκδημήσαντος τὴν 21.11.1973 εἰς Κύριον διακεκριμένου βυζαντινολόγου.

Ἀθανασίου Δ. Παπανικολάου, 'Η Ἀλληγορική-Ἐξηγητική Μέθοδος τοῦ Ὁριγένους, σσ. 347-359.

Ὁ σ. καταγίνεται ἐνταῦθα μετὰ τὴν χρῆσιν τῆς ἀλληγορικῆς Μεθόδου ἐρμηνείας τοῦ Ὁριγένους πρὸς ἐξήγησιν τῆς Ἀγ. Γραφῆς. Ὁ Ὁριγένης διέκρινε τρεῖς μεθόδους ἢ ἐπίπεδα ἐρμηνείας τῆς Ἀγίας Γραφῆς: α) τὴν κατὰ γράμμα, β) τὴν ἠθικὴν καὶ γ) τὴν ἀλληγορικὴν μέθοδον. Ἐν συνεχείᾳ ὁ σ. ἐκθέτει τοὺς λόγους, δι' οὓς ὁ Ὁριγένης ἐπίστευεν ὅτι ἡ ἀλληγορικὴ μέθοδος ἦτο ἡ ὑψίστη καὶ ἡ περισσότερον οἰκοδομητικὴ.

Ἀνδρέου Τηλλυρίδου, Pembroke College, Oxford, *Συμβολαὶ καὶ διορθώσεις εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ Μητροφάνους Κριτοπούλου (1589 - 1639)*, σσ. 360-404.

Δημοσιεύονται 25 ἀνέκδοτοι ἐπιστολαὶ τοῦ Πατριάρχου καὶ δύο σημειώματα αὐτοῦ ἐκ τῶν χειρογράφων τῆς Πανεπιστημιακῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ὁξφόρδης, τοῦ Balliol College, ἔθθα ἐφοίτησεν ὁ Κριτόπουλος καὶ τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου. Ἐξ αὐτῶν 7 ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Βασιλικὸν Βιβλιοφύλακα Patrick Young, 13 πρὸς τὸν Meric Casaubon, 3 πρὸς τὸν Βασιλέα τῆς Ἀγγλίας Ἰάκωβον, 1 πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Κανταβρυγίας, 1 πρὸς τὸν Α.Β.

Κ. Ν. Παπαδοπούλου, *Περὶ τινος ἀρχαίου Χριστιανικοῦ ὕμνου (Κυπρ., De bono Patientiae 7)*, σσ. 405-407.

Χωρίον ἐκ τῆς πραγματείας τοῦ Ἁγίου Κυπριανοῦ De bono Patientiae (κεφ. 26), παραδοθὲν καταλογάδην, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν λατινικὴν ὕμνο-λογικὴν παραγωγὴν.

Wilhelm de Vries, 'Η Ἐνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν ἐξ ἀπόψεως τῆς Ρωμαιο-καθολικῆς Ἐκκλησίας, σ. 559-575.

Ὁ σ. ἐκθέτει τὰς περὶ ἐνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν ἱστορικὰς ἀπόψεις τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας μέχρι τῆς Β' ἐν Βατικανῷ Συνόδου καὶ διατυπώνει τὴν γνώμην ὅτι ἡ σύνοδος αὕτη δὲν ἐπέδειξε μόνον τὴν φιλελευθέραν στάσιν τῆς ἐκκλησίας του ὡς πρὸς τὴν ἔνωσιν, ὥστε νὰ προβληθοῦν διάφοροι προτάσεις τῶν καθολικῶν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐνώσεως, ἀλλὰ καὶ ὅτι θὰ ἦτο ἀναγκαῖα ἡ προσευχὴ καὶ ἡ τιμὰ προσπάθεια καλῆς θελήσεως πάντων τῶν χριστιανῶν πρὸς κατάργησιν τοῦ χωρισμοῦ.

Μαρτίνου Γιόρνταν, *Προσευχομένη Θεολογία. Ἡ Λειτουργία ὡς ἡ ὁμολογία τῆς Ἐκκλησίας*, σσ. 647-668.

Ὁ σ. ἀρχίζει τὴν μελέτην του μετὰ τὸν ὀρισμὸν τῆς «Θεολογίας». Ἐν συνεχείᾳ ἐξετάζει: 1. τὴν Εὐχαριστιακὴν προσευχὴν ὡς θεολογικὴν ὁμολογίαν, 2. τὰς Καινοδιαθηκικὰς βάσεις, 3. τὴν ἔννοιαν τῆς εὐχαριστίας ὡς «καταγγελίας» τοῦ θανάτου, τοῦ Χριστοῦ, 4. τὴν

Εὐχαριστιακὴν προσευχὴν ὡς προσευχὴν Καθαγιασμοῦ, 5. τὴν εὐνοίαν τῆς Ἐπικλήσεως, 6. τὴν Εὐχαριστιακὴν προσευχὴν ὡς προσευχὴν ἱεσίας καὶ 7. τὴν τέλεσιν τῆς Λειτουργίας ὡς αὐτοπροσώπησιν τῆς Ἐκκλησίας.

Ἄνδρου Τηλλυρίδου, Pembroke College, Oxford, *Ἀνέκδοτος ἀλληλογραφία ἐκ τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπιδημησάντων Ἑλλήνων τινῶν τοῦ 17ου αἰῶνος*, σσ. 669-709.

Δημοσιεύονται τριάκοντα τρεῖς ἐπιστολαὶ ἐλλήνων καὶ ἀγγλων εἰς γλῶσσαν ἐλληνικὴν. Ἀναλυτικώτερον ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τῶν ἐλλήνων ἐξ τοῦ Μητροπολίτου Δυρραχίου Χαρίτωνος, μίᾳ τοῦ Ναθαναὴλ Κωνσταντοῦ, μίᾳ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Ἀρσενίου, μίᾳ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Χριστοφύρου Ἀγγέλου, μίᾳ τοῦ Ἰακώβου Βλαστοῦ, μίᾳ τοῦ Ἱεροδιακόνου Λεοντίου τοῦ Μακεδόνος, μίᾳ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Ἱεροθέου Ἀββατίου τοῦ Κεφαλλήνου, μίᾳ τοῦ Κωνσταντίνου Ροδοκανάκη, τρεῖς τῶν Ἀρχιμανδριτῶν Γρηγορίου Καντακουζηνοῦ καὶ Γρηγορίου τοῦ Μακεδόνος, καὶ ἐκ τῶν ἀγγλων μίᾳ τοῦ Ἐδουάρδου Σιλβέστρου, δύο τοῦ Ἀνδρέου Δουνῆ (Andreu Donnes), δύο τοῦ Δανιὴλ Φητλείου, τρεῖς τοῦ Πατρικίου Ἰουίου (Patrick Young), μίᾳ τοῦ Ἰλέριμου Ἀλλήτου (W. William Allet), τρεῖς τοῦ Φιλίππου Βράνδη (Philippus van den Brande), μίᾳ τοῦ Πατρικίου Σιμωνίδου, τρεῖς τοῦ Ραφαὴλ Θόριδος (Raphael Thorius) καὶ μίᾳ ἀγνώστου ἀποστολέως καὶ παραλήπτου. Προτάσσονται εἰσαγωγικὰ περὶ τῶν συντακτῶν καὶ περιλήψεις τῶν ἐπιστολῶν.

Ἄντωνίου Κ. Παπαντωνίου, *Ἡ ἐξέλιξις τῆς κοινωνιολογικῆς σκέψεως*, σσ. 710-757.

Ἡ ἐν λόγῳ μελέτη διαπραγματεύεται ἱστορικῶς τὴν ἐξελικτικὴν πορείαν τῆς κοινωνιολογικῆς σκέψεως. Ἐν τῇ εἰσαγωγῇ παρακολουθεῖται ἡ πορεία ἀπὸ τῆς μυθικῆς αἰτιολογήσεως τῶν κοινωνικῶν θεσμῶν πρὸς τὸν δογματικόν, φιλοσοφικὸν κοινωνιολογικὸν στοχασμόν. Χαρακτηριστικὸν τῆς προκοινωνιολογικῆς ταύτης περιόδου εἶναι τὸ αὐτονοήτον τῆς κοινωνικῆς πραγματικότητος. Ἡ Κοινωνιολογία γεννᾶται ὁμοῦ ἀκριβῶς κατὰ τὴν στιγμήν τοῦ κλονισμοῦ τοῦ αὐτονοήτου. Ὁ κριτικὸς οὗτος προβληματισμὸς ἐμφανίζεται κατὰ τοὺς Νέους χρόνους καὶ κορυφῶται τὸν 19ον αἰῶνα, ὁπότε καὶ ἐμφανίζονται οἱ πρῶτοι κοινωνιολόγοι, οἱ θεμελιωταὶ (Comte, Quetelet, Marx, Spencer), εἰς τοὺς ὁποίους καὶ ἀφιεροῦνται αἱ 4 παράγραφοι τοῦ πρώτου κεφαλαίου. Παρὰ τὰς μεταξὺ των διαφορὰς ἔχουν κοινὸν χαρακτηριστικὸν ὅτι παραμένουν δέσμιοι τῶν πνευματικῶν σχημάτων τῆς ἐποχῆς των, μάλιστα δὲ τῆς ἐξελικταρχίας. Σημασίαν ἔχουν σήμερον ὡς ἐρωτῶντες μᾶλλον, παρὰ ὡς διδάσκαλοι συστήματος.

Ἀβραμίδου Στεφάνου, *Ἡ Εὐαγγελικὴ Μαρτυρία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας σήμερον*, σσ. 758-769.

Εἰσήγησις τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Διάσκεψιν Ὁρθοδόξων Θεολόγων μὲ θέμα «Ὁμολογοῦντες τὸν Χριστὸν Σήμερον», ἥτις ἔλαβε χώραν εἰς Βουκουρέστιον Ρουμανίας ἀπὸ 4-8 Ἰουνίου 1974. Ἐνταῦθα θίγεται τὸ θέμα τῆς «μαρτυρίας» τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον. Τὸ κήρυγμα τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν προφητῶν δέον, ὅπως ἐν παντὶ χρόνῳ κηρύσσεται ἀναλοιῶτον. Πρέπει νὰ στρέφεται κυρίως περὶ τῶν ἐξῆς πλῶν: α) τὸ Δόγμα τῆς Ἁγ. Τριάδος, β) τὸ Δόγμα τῆς Θείας Οἰκονομίας (Ἐνανθρωπήσεως τοῦ Λόγου καὶ ὅλων συνεπάγεται, τοῦτο, ἦτοι τῆς θεώσεως τοῦ φρονήματος, τῶν ἐνεργειῶν καὶ τοῦ σώματος), καὶ γ) τὸ Δόγμα περὶ Ἐκκλησίας.

Σάββα Ἀγουρίδου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, Σχόλια εἰς τὰ βιβλία τῶν Ἰωβηλαίων καὶ τοῦ Ἐνώχ, σσ. 786-839.

Σχόλια εἰς τὰ κείμενα τὰ ὁποῖα ἐδημοσιεύθησαν ὡς ἑξῆς:

α) Ἰωβηλαῖα ἐν «Θεολογία», ΜΓ(1972) 550-583, ΜΔ(1973) 34-118, β) Ἐνώχ ἐν «Θεολογία», ΜΔ(1973) 513-560, ΜΕ(1974) 55-79, 249-274 καὶ 455-477. Τὰ σχόλια ἀναφέρονται κυρίως εἰς πραγματικὰ παρατηρήσεις καὶ μάλιστα εἰς θεολογικοῦ χαρακτῆρος, ἀποβλέπουν δὲ εἰς τὸ νὰ βοηθήσουν τὸν ἀναγνώστην εἰς τὴν κατανόησιν τοῦ μηνύματος τῶν ἀποκρύφων τούτων κειμένων καὶ τὴν σχέσιν των πρὸς τὴν Καινὴν Διαθήκην καθόλου.